

29 AUGUSTUS 2010 – TWEEENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

WIJSHEID VAN JEZUS SIRACH

3, 17-18.20.28-29

Mijn kind, als ge rijk zijt, blijf dan bescheiden, en gij zult meer geliefd worden dan iemand die geschenken uitdeelt. Hoe meer aanzien ge hebt, des te meer moet ge u vernederen; dan zult ge genade vinden bij God. Want groot is de macht van de Heer, maar Hij wordt geëerd door de nederigen.

Voor de kwaal van een hoogmoedige is er geen genezing, want het kwaad wortelt in zijn hart. Een verstandig mens overweegt gaarne spreuken, en de wijze droomt van een aandachtig gehoor.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE HEBREEEN

12, 18-19.22-24a

Broeders en zusters,

Bedenk waar gij staat: gij zijt niet genaderd, zoals uw voorvaders bij de Sinaï, tot een tastbare berg en een laaiend vuur, met duisternis, donderwolven en stormwind, waar de trompet klink en een stem werd gehoord en die haar hoorden, smeekten dat zij niet langer zou spreken.

Neen, gij zijt genaderd tot de berg Sion en de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem en de duizendtallen engelen, de feestelijke en plechtige vergadering van de eerstgeborenen die in de hemel zijn ingeschreven; gij zijt genaderd tot God, de rechter van allen, en tot de geesten der rechtvaardigen die de volinding bereikt hebben; tot Jezus, de Middelaar van een nieuw verbond.

EVANGELIE

LUCAS 14, 1.7-14

Toen Jezus op een sabbat het huis van een van de voornaamste Farizeeën binnenging om er de maaltijd te gebruiken, hielden zij Hem voortdurend in het oog. Daar Hij opmerkte hoe de genodigden de voornaamste plaatsen aan tafel uitzochten, hield Hij hun de volgende gelijkenis voor:

„Wanneer gij door iemand op een bruiloft wordt genodigd, ga dan niet aanliggen op de voornaamste plaats. Het zou kunnen zijn dat er door uw gastheer iemand is uitgenodigd die voorname is dan gij, en dat degene die u en hem genodigd heeft, u komt zeggen: ‘Sta uw plaats aan hem af.’ Dan zoudt ge vol schaamte de minste plaats moeten innemen. Maar wanneer ge ergens genodigd wordt, ga dan op de minste plaats aanliggen. Als degene die u heeft uitgenodigd dan komt, zal hij u zeggen: ‘Vriend, ga wat hoger op.’ Zo zal u eer te beurt vallen in het oog van allen die met u aanliggen. Want al wie zichzelf verheft zal vernederd, en wie zichzelf vernedert zal verheven worden.”

En Jezus zei ook nog, nu tot zijn gastheer: „Wanneer gij een middag- of avondmaal geeft, nodig dan niet uw vrienden, broers en bloedverwanten uit en ook geen rijke burens. Het zou kunnen zijn dat zij op hun beurt u uitnodigen en dat gij het dus terugkrijgt. Maar als ge een gastmaal geeft, nodig dan armen, gebrekkigen, kreupelen en blinden uit. Gelukkig zult ge zijn, omdat zij het u niet kunnen vergelden. Het zal u vergolden worden bij de opstanding van de rechtvaardigen.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting
's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Etiquette

STRAKS BEGINT DE SCHOOL NA de eindeloos lijkende vakantie. Ik heb er niet zo'n leuke herinneringen aan. Welke plaats zal ik krijgen in de klas? Naast wie? En op het einde van elk trimester: welke plaats zal ik behaald hebben? Maar ook daarna nog. Na mijn studies trok ik toch wat beverig naar de bisschop. Zou hij me begroeten met: „Welgekomen, mijnheer de onderpastoor van Rochehaut? Of „mijnheer de surveillant in Carlsbourg”? Het is een blijvend gegeven in ieder leven: op je plaats terechtkomen, op je plaats gehouden worden, een plaats opschuiven. Tot op het einde: uitvaart om 9.30 of 11.30 uur.

Jezus merkt die ambitie en concurrentie in het evangelie van vandaag. Hij is te gast bij een voorname Schriftgeleerde. Zilver en kristal, Val-Saint-Lambert, op tafel. Het is Sabbat. Feest dus. Ze mochten er wel eens van profiteren, maar ze moesten dan wel ook armen of eenzamen uitnodigen of eten dragen naar de armen. Blijkbaar zijn ze dat hier vergeten, zegt Jezus op het einde van de maaltijd. Maar het was al vroeger begonnen. Er staan geen naamkaartjes op tafel, die je plaats aangeven. Geharrewar. Zoeken naar een plaats bij een vriend of zo ver mogelijk naar het midden toe. En zeker niet naast die man.

Jezus veroordeelt niet de terechte ambitie van mensen om van het leven iets te maken, maar toch vertelt Hij een verhaal dat drie koerscorrecties aanbrengt en een andere manier van leven aanbiedt: de 'etiquette' in het Rijk van God.

Ten eerste, iedereen heeft graag waardering. Iedereen zit graag in het midden van de tafel om de gastvrouw te horen vertellen. Maar als je nu eens die mooie plaats aan een andere liet? Als je nu eens zelf aan de hoek van de tafel ging zitten? Dan kan er iets gebeuren. De gastvrouw zegt: „Neen, Jacques, kom hier tegenover mij zitten in het midden. We hebben elkaar al zo lang niet meer gezien.” Ja, dan heb je geluk. Zo zal het gebeuren in het Rijk van God, als je de mooiste plaats echt van harte aan anderen gunde.

Maar – tweede koerscorrectie – het kan ook dat de gastvrouw jou helemaal niet opmerkt en dan zit je daar aan de hoek. Is dat zo'n ramp? Het kan nog best meevalen met je tafelen, mensen die je niet kende. Het kan ook tegenvallen. Het kan tegenvallen, als je burens geen woord zeggen. Het zal helemaal tegenvallen, als je jezelf heel de tijd verwijt: „Waarom ben ik niet hogerop gaan zitten? Ze houden mij niet op mijn plaats.” Je bent dan niet aan de hoek gaan zitten uit eenvoud en nederigheid, niet om een andere iets te gunnen, maar opdat men je publiek naar voren zou roepen en eer brengen. En dat gebeurt nu net niet. Tollenaarshoogmoed heet dat: jezelf als kleintje (tollenaar, zondaar) voorstellen, opdat de anderen je zouden ophemelen. Gecamoufleerde hoogmoed dus. En hopen dat anderen je toch nog opmerken. Intussen geef je geen aandacht aan wie wel bij je zit: „Ze zijn van een mindere rang dan ik.” En die kleinerende gevoelens worden in het Rijk van God wel kwalijk genomen.

Ten derde? Probeer het eens anders, zegt Jezus. Uit eenvoud en om anderen iets te gunnen, afstand doen van je rechten. Je zult een nieuwe wereld ontdekken. Ook als men je niet hogerop roept, weet dan, zegt Jezus, dat je heel dicht bij de liefde zit. Dit zijn de tafelmanieren – en de levensetiquette – in mijn Rijk. „Want Ik doorbreek status en rechten en verdiensten en succes en rang en stand. Ik vertelde de parabel van de verloren zoon en van de werkers van het elfde uur. Mijn hele leven is een weg naar eenvoud. Ik zou zo graag willen dat mensen onder de oppervlakkigheid van de status iets ontdekten van gratuiteit. Wie je bent, is dat puur je eigen verdienste? Heb je jezelf verwekt? Heb je niet veel geluk gehad? Is er je niet veel geschonken? Weet je nog wat Ik deed op het Laatste Avondmaal, toen Ik voeten waste?”

Wellicht is dat de sleutel die de parabel van vandaag doet openklikken. Niet onze tegenslagen en vernederingen, maar al wat we gratis kregen op een rijtje zetten. En 'dank je' zeggen. Dank, mijn ouders, mijn familie, mijn vrienden. Dank Je, Heer van alle Leven. Is het dan nog zo belangrijk welke plaats je precies hebt aan tafel?

Het gaat vandaag dus niet zozeer over tafeletiquette, maar over onze relaties met medemensen en vooral met God.